



Banking and Payments Authority of Kosovo
Head Office, Prishtina
Tel: 038-548-059 Fax: 038-526-840

BANKARSKI I PLATNI AUTORITET KOSOVA

U skladu sa datim ovlašćenjem i shodno Člana 17.b Uredbe UNMIK a Br. 2001/24 od 1 Oktobra 2001 god o izmeni Uredbe UNMIK-a Br.1999/20 o Bankarskom i Platnom Autoritetu Kosova kao i Člana 3.3 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25 od 5 Oktobra, 2001 god o Licenci, Nadzoru, i Uredjenju Osiguravajuci Kompanija i Posrednika Osiguranja.

U smislu sprovođenja Člana 12 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25

Rukovodeci Bord Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova, na sednici održanoj 28 Marta, 2002 god usvojio je sledece:

Pravilo 4 o Promeni Pravila o Licenciranju Opšti i Životnih Osiguravajucih Kompanija

Usvajanje Licence za Osiguravajuce Kompanije

1.1 Delokrug Pravila

Ovo pravilo se primenjuje na sve aplikante koji žele da se bave opštim i životnim osiguranjem na Kosovo.

Jedna od glavni zahteva za osnivanje operacija jedne osiguravajuce kompanije je da akcionari, direktori, i visoki menadjeri moraju biti "pogodni i sposobni" za prihvatanje odgovornosti. Stoga, ukoliko BPK-a kasnije otkrije da su informacije date u vezi aplikacije za licencu osiguravajuce kompanije falsifikovane tako da ce akcionari, direktori, i visoki menadjeri podleci sankcijama datim u Kosovskoj Uredbi Osiguranja ili Pravilima BPK-a. U ovom slucaju aplikacije ce se automatski odbiti. U slucajevima kad je licenca izdata na osnovu falsifikovanih informacija, licenca za osiguravajucu kompaniju ce se odmah opozvati.

Aplikanti koji su se bavili nekim aktivnostima koje rezultiraju ka prošlim ili sadašnjim kriminalnim optužbama,(radnjama), automatski ce se diskvalifikovati od daljih razmatranja. Ova diskvalifikacija primenjivace se za sadašnje i buduće aplikacije za licencu osiguravajuce kompanije, dok Nadležni Sud Kosova autoritativno ne poništi optužbe.

1.2 Zahtevi za sve aplikante

- a) **Dopunska informacija:** BPK-a ima pravo da u svo vreme traži dopunske i dodatne informacije koje se odnose na ova pitanja.

- b) **Jezik:** Sve aplikacije trebaju se predati na Albanski i/ili Srpski ili Engleski.
- c) **Provizija za aplikaciju:** Za svaku kategoriju osiguranja koji aplikant namerava da izda placa se provizija od 5,000 Euro i dopunska provizija od 1,000 Euro
- d) **Svi aplikanti trebaju da pruže sledece podatke:**
- d.1 Formalnu aplikaciju za pisanje željne kategorije osiguranog biznisa u formatu osiguranom od BPK-a Kategorija opšteg i životnog osiguranja određuje se preko izdvojenih osiguravajućih kompanija.
- d.2 Originalna dokumenta za osiguravajuću kompaniju sa njenim statutom ili ekvivalentnu dokumentaciju.
- d.3 Biografija (Curriculum Vitae) potpuna i u detaljima za glavne akcionare (kada oni imaju ili će imati više od 10% akcija) direktori, visoki menadžeri koji su predloženi za osiguravajuću kompaniju Cv-i treba da sadrži njihovu profesionalnu istoriju i akademsku spremu. Biografija (CV) predloženih menadžera u celosti treba da iskaže značajno iskustvo u osiguranje, obucavanje i poznavanje. To jasno pokazuje da predloženi menadžeri moraju imati diplomu od nekog poznatog biznisa, institucije sa reputacijom ili od neke poznate osiguravajuće kompanije kao i visoko iskustvo na osiguranje. Akademaska i stručna kvalifikacija dostavice se u BPK-a na razmatranje. BPK-a će izvršiti istraživanja u svojim poverljivim pismima i istoriju aplikanta.
- d.4 Lista svih pojedinaca sa njihovim adresama i nacionalnim pripadnostima koji će se upisati kao glavni akcionari (kao što je gore definisano) ili zaključni vlasnici osiguravajuće kompanije. Spisak treba obuhvatiti akcije svakog glavnog akcionara;
- d.5 Kompletni i potvrđeni izveštaji finansijskog stanja i finansijskih izvora za glavne akcionare, direktore i visoke menadžere koji su predloženi za Osiguravajuću kompaniju. Ovi izveštaji se trebaju potvrditi od neke banke poznate od BPK-a ili firme licencirane revizije. Svaki prigovor će se usvojiti od BPK-a.
- d.6 Stečaj: Lica koja su izjavljena kao stečajna od nadležnog suda Kosova ili od drugog autoriteta su diskvalifikovani od daljeg razmatranja. Takođe od daljeg razmatranja će se diskvalifikovati

i lica koja su služila kao akcionari, direktori ili menadjeri u poslovnim preduzecima pod stečaj.

- d.7** Tri stručne preporuke za svakog glavnog akcionara, direktore i visoke menadjere koji su predloženi za osiguravajuću kompaniju. Jedna od preporuka mora biti od neke banke ili poznate firme od BPK-a koja je potvrdila izveštaje finansijskog stanja/potvrdu o finansijskim izvorima pod gorenavedenoj tački.

1.3 Sadržaj Biznis Plana :

- a. Finansijska predviđanja:** predviđanja finansijskih rezultata za prvih pet godina operacija. Aplikant mora biti spreman i u stanju da obrazloži svoja finansijska predviđanja. Ta predviđanja će dobiti oblik predviđanja bilansa stanja i uspeha.

Pružite finansijska predviđanja i ekvivalentne kalkulacije solventnosti prema sledecim skenarima i to:

- 1 Broj polisa je isti za pet godina i prosečni troškovi šteta povećavaju se za svaku godinu 10% kao i prosečna premija za polisu je ista za svaku godinu.
- 2 Izveštaj prikazanih šteta je upoređen sa lokalnim prosekom za industriju za pet godina.

Koristice se opisani format za izveštaje. Opis glavnih pretpostavki obuhvata sledeće detalje:

- 1 Kalkulacija nedobijene premije
- 2 Kalkulacija prisvojene odložene cene
- 3 Procena investicija
- 4 Broj godišnjih polisa
- 5 Prosek premija polisa u godini.
- 6 Prosek troškova šteta za placene štete
- 7 Stope placenih komisija za svaku godinu za posrednike osiguranja.
- 8 Prosečni profit u investicije

b Predviđanja kalkulacije minimalne margine (platne sposobnosti) solventnosti

Neophodno je realno obračunavanje minimalne margine solventnosti aplikanta za prvih pet godina operacija. Formula za obračunavanje minimalne margine solventnosti je prikazana u drugu stranu.

- c Raspodela:** Predložena metoda za svaku klasu osiguravajućeg biznisa, to jest direktna prodaja, preko banke ili neke druge finansijske institucije, preko agenta ili preko brokera.
- d Program Reosiguranja:** Diskusija programa za reosiguranje predložene osiguravajuće kompanije; Diskusija se treba odnositi na pitanja kao 1) Održavanje predloženih neto nivoa 2) detalji oko reosiguranih partnera kompanija 3) vrsta predloženog reosiguranog programa (to jest višak gubitaka, proporcijonalnost).
- e Plan Marketinga:** Plan marketinga identifikuje buduće klijente predložene osiguravajuće kompanije. Može obuhvatiti tržišne segmente prema demografskim statistikama (nivo prihod, rod, godine starosti, profesija i.t.d);
- f Provizija/Komisija:** Informacije što se tiču provizija/komisija koje predložena osiguravajuća kompanija planira da plati posrednicima osiguranja. Osiguravajuće kompanije koje se otkriju podleći će mogućim sankcijama. Predložena osiguravajuća kompanija treba objasniti kako će biti sigurna da njeni posrednici su finansijski zdravi, sa zdravu reputaciju i odani u radu sa Kosovsku javnost;
- g Firma Revizije:** Ime i ugovoreni detalji licencirane firme revizije za predloženu osiguravajuću kompaniju. Firma prikazane revizije treba biti u stanju da demonstrira da ima dovoljno iskustvo u reviziji osiguravajućih kompanija. Firma revizije takodje treba prikazati da u potpunosti prihvaca pitanja i izazove u vezi revizije osiguravajućih operacija Kosovskih Osiguravajućih Kompanija
- h Aktuar/strucnjak šteta:** Opis strucnjaka ili strucnjaka rezervi za štete koje predložena osiguravajuća kompanija će zaposliti: (1) uvođenje odgovarajućih nivoa premija; i (2) uvođenje odgovarajućih nivoa tehničkih rezervi, uključujući i rezerve za štete kao i rezerve za nedobijene premije za opštu osiguravajuću kompaniju; i za kompaniju životnog osiguranja, opis procene aktuarski ekspertiza koje će aplikant primeniti za iste ciljeve kao za opštu osiguravajuću kompaniju i osim toga za osnivanje matematičkih rezervi i postavljanje rezervi za razne devijacije. BPK-a očekuje da aktuari kao i strucnjaci za obracunavanje rezervi za štete opšteg i životnog osiguranja poseduju poznate strucne kvalifikacije;
- i Bankarski Aranžmani:** Zbir predloženih bankarskih aranžmana. Identifikacija banaka sa kojima će osiguravajuća kompanija raditi. Aplikant treba identifikovati ko je nadležan da potpisuje velike transakcije gotovog novca u i van bankarskih racuna aplikanta (od 5,000 Euro i nadalje). Akcionari, direktori i izvršni šefovi nisu ovlašćeni da potpisuju.
- j Politika Investicije:** Zbir sugerisane politike o investicijama za predloženu osiguravajuću kompaniju. Opišite kako će predložena osiguravajuća kompanija osigurati da ima dovoljno fondova za plaćanje šteta kada se moraju platiti.

- k** **Pružite primerak dokumenata polise i šteta i tarife premija**
- l** **Interna Kontrola:** Primenjivace se mehanizam (to jest zahtev za dvostruki potpis, usvajanje Borda direktora i t. d.). Kopija politika, postupaka i razvijenih praksa u ovom aspektu treba se dostaviti pri BPK-a za usvajanje;
- m** **Informativna tehnologija:** Opis kompjuterskog i telekomunikativnog sistema koji ce predložena osiguravajuca kompanija upotrebiti.
- n** **Plan o o obnavljanju od katastrofa:** Jedna kopija obnavljanja od katastrofe dostavice se BPK-a za usvajanje.
- o** **Ostalo glavno osoblje: Nominirana lica za ulogu pravnog službenika za nekretnine i interna revizija.**

1.4 Velike promene u biznis planu :

Velike promene u biznis planu dostavljene od predložene osiguravajuće kompanije trebaju se usvojiti od BPK-a. Jedno drugo pravilo BPK-a za osiguranje naznacuje to što BPK-a smatra kao veliku promenu. Povrede ovog zahteva ce podleci sankcijama opisanim u Kosovskoj Uredbi Osiguranja ili u pravilima BPK-a.

Član 2

Zahtevi za aplikante koji žele da deluju preko jedne inkorporirane osiguravajuće Kompanije Kosova

2.1 Minimalni Kapital

Minimalan kapital placen ne manje od dva miliona i pedsto Euro u gotovini potreban je za jednu Kosovsku osiguravajuću inkorporiranu kompaniju . BPK_a ce zahtevati potvrdu od institucije ovlašćene od BPK-a koja ce potvrditi da je kapital placen. Ovaj zahtev ce se primeniti za sve aplikante za licencu osiguravajuće kompanije koja ce se dobiti nakon što ce BPK-a dobiti ovlašćenje nadgledanja i uredjenja svi osiguravajućih kompanija koje vode osiguravajuće aktivnosti na Kosovo.

Kompanijama koje su dobile privremenu licencu za vodjenje osiguravajućeg biznisa pod Civilnu Administraciju, Stub II sektora Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovo (UNMIK) do 28 Oktobra 2001 god produžice im se privremena licenca za nastavljanje osiguravajućeg biznisa prema BPK-a do 4 Novembra 2001 god i nakon toga moraju ispuniti zahtev za minimalni iznos placenog kapitala.

Za aplikante inkorporirani van Kosova i koji žele da osnuju pomocne operacije na Kosovo, BPK-a ce zahtevati jedno pismo od nadležnog koji naglašuje da nadzornik je svestan i saglasan sa nameru aplikanta za osnivanje operacije osiguravajuće kompanije na Kosovo. U pismo treba naglasiti da je aplikant saglasan sa lokalnim osiguravajućim zakonima, uključujući i sva pravila o prikladnosti solventnosti kapitala.

2.2 Aplikanti van Kosova koji žele da se inkorporiraju:

Aplikanti van Kosova koji žele da inkorporiraju pomocnu Osiguravajuću Kompaniju na Kosovo trebaju dostaviti godišnje finansijske izveštaje kontrolisane za poslednje pet godina na Albanskom Srpskom ili Engleskom jeziku (prihvatljiv je i verifikovan prevod na Engleskom). Nakon sprovođenja, godišnji racuni izvorne kompanije aplikanta i kompanija za pet predhodne godine dostavljaju se u istom jezickom formatu.

Od aplikanta se očekuje da ima profit najmanje cetiri cetiri od predhodnih pet godina .

2.3 Firma Revizije:

Firma licencirane revizije predložene za osiguravajuću kompaniju treba se usvojiti od BPK-a. Razumno je da BPK-a poznaje firmu licencirane revizije kao firmu sposobnu za pružanje potrebne ekspertize za potrebe osiguravajuće kompanije

Član 3

Zahtevi za Aplikante koji žele da deluju kao filijala unutar Kosova

3.1 Izjava Nadležnog u lokalnoj jurisdiksiji:

Za aplikante Osiguravajućih kompanija van Kosova koji žele da osnuju operacije filijala na Kosovo. BPK-a ce zahtevati jedan dokumenat od mesne nadležne osiguravajuće kompanije gde ce se naglasiti da mesni nadzornik je svestan i saglasan o nameri aplikanta za osnivanje osiguravajućih radnji filijala na Kosovo. U dokumentu treba naglasiti da aplikant radi u skladu sa njihovim domacim zakonima, uključujući i sva druga pravila o adekvatnosti solventnosti/kapitala.

3.2 Finansijski Izveštaji

Jedan aplikant van Kosova koji želi da operira sa filijalu osiguravajuće kompanije treba dostaviti godišnji finansijski izveštaj kontrolisan za poslednja pet godina na Albanskom i/ili Srpskom ili Engleskom jeziku (prihvatljiv je i verifikovan prevod na Engleskom) Nakon primene godišnjih racuna kompanije za poslednja pet godina sa racunima aplikanta i drugim kompanijama koje su u vezi sa njima dostavljaju se u istom jezickom formatu.

Od aplikanta se očekuje da ima profit najmanje cetiri cetiri od predhodnih pet godina.

3.3 Firma Revizije

Predložena i licencirana firma revizije za predloženog posrednika osiguranja mora se usojiti od BPK-a. Razumno je da BPK-a prihvata firmu licenciranu za reviziju sposobnu za obezbedjenje potrebne ekspertize u industriji osiguranja.

Član 4 Opoziv Licence Osiguravajuće Kompanije

Nakon dobijanja licence od BPK-a, osiguravajuća kompanija treba osigurati da je spremna pridržavati se svih prikazanih uslova. Ako BPK-a otkrije da bilo koji faktor koji je integralni deo aplikacije osiguravajuće kompanije modifikuje se bez predhodne dozvole BPK-a, zadržava pravo da odmah opozove licencu kompanije.

Opoziv licence može takodje doći kada jedna licencirana kompanija se ozbiljno suprostavlja Uredbi Osiguravajuće kompanije Kosova ili pravilima izdatih od BPK-a. To jest, svaka povreda Uredbe izdata od bilo kojeg vladinog organa Kosova može dovesti do opoziva licence.

Ukoliko osiguravajuća kompanija ne započne sa operacijama u toku šest meseci od dobijanja licence, BPK-a zadržava pravo da odmah opozove njenu licencu.

Član 5 Stupanje na Snagu

Ovo pravilo stupa na snagu 1. Aprila 2002. god.

David Weatherman
v.d. Generalnog Direktora